Sözel Ak?c?l?k Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sözel Ak?c?l?k Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30843

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sözel Ak?c?l?k Testi (Verbal Fluency Test), nöropsikolojik de?erlendirmelerde yayg?n olarak kullan?lan, bireyin yönetici i?levlerinin kritik bir bile?enini, yani belirli k?s?tlamalar alt?nda (fonemik veya semantik kategoriler) kelime da?arc???na h?zl? ve esnek eri?im yetene?ini ölçmek için tasarlanm?? bir araçt?r. Bu ölçek, Merve Bayer taraf?ndan 2013 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda, 8, 9 ve 10 ya? grubu Türk çocuklar?n?n karma??k dikkat ve yönetici i?levlerini de?erlendiren bir test bataryas?n?n parças? olarak uyarlanm?? ve kullan?lm??t?r. Test, özellikle bili?sel esneklik, organize etme ve kelime bulma zorluklar?n?n de?erlendirilmesinde önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sözel Ak?c?l?k Testi, Sözel Ak?c?l?k, Yönetici ??levler, Dikkat, Nöropsikolojik De?erlendirme, Çocuk Geli?imi, Bili?sel Esneklik.

Yazarlar

Merve Bayer (Uyarlamadan Sorumlu Yazar).

Amaç

Sözel Ak?c?l?k Testi'nin temel amac?, bireyin dili organize etme, kelime da?arc???na eri?im h?z?n? ve spontane olarak üretme yetene?ini ölçmektir. Bu yetenek, yönetici i?levler kapsam?nda s?n?fland?r?l?r ve özellikle planlama, organize etme ve bili?sel esneklik gibi süreçlerle ili?kilidir.

Merve Bayer'in (2013) çal??mas?nda bu test, 8, 9 ve 10 ya? grubu Türk çocuklar?nda kullan?larak, bu ya? grubundaki çocuklar?n yönetici karma??k dikkat i?levlerinin güvenilirli?ini ve geçerlili?ini ara?t?rmay? amaçlayan kapsaml? bir de?erlendirmenin parças? olmu?tur. Klinik uygulamalarda, testin sonuçlar? dikkat eksikli?i, ö?renme güçlükleri veya di?er nörogeli?imsel bozukluklarla ili?kili sözel üretim zorluklar?n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Test, bireyin zihinsel esnekli?ini ve depolanm?? bilgilere eri?im stratejilerini yans?tan sözel ak?c?l?k yap?s?n? de?erlendirir. Sözel ak?c?l?k genellikle iki ana bile?en üzerinden incelenir: **Semantik (Kategorik) Ak?c?l?k** (belirli bir anlamsal kategoriye ait kelimelerin üretimi, örne?in hayvanlar) ve **Fonemik (Harf) Ak?c?l?k** (belirli bir harfle ba?layan kelimelerin üretimi).

Sözel ak?c?l?k performans?, sadece dil becerilerini de?il, ayn? zamanda dikkat kontrolü, engelleme ve stratejik arama gibi üst düzey bili?sel süreçleri de gerektirir. Bayer'in çal??mas?, bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

testin çocuklar?n geli?imsel nöropsikolojik profilinde yönetici i?levler üzerindeki katk?s?n? incelemeyi hedeflemi?tir.

Geçerlik

Kaynakta do?rudan spesifik bir geçerlik katsay?s? sunulmam?? olsa da, Merve Bayer'in 2013 tarihli yüksek lisans tezi, kullan?lan testlerin 8, 9 ve 10 ya? grubu Türk çocuklar? popülasyonunda **geçerlilik** çal??malar?n?n yap?ld???n? belirtmektedir. Bir uyarlama çal??mas? olarak, tezin muhtemelen yap? geçerli?i (construct validity) ve/veya e? zamanl? geçerlik (concurrent validity) yöntemlerini kullanarak testin bili?sel yap?y? do?ru ölçtü?ünü göstermesi beklenir.

Sözel ak?c?l?k testlerinin geçerli?i, genellikle testin ölçtü?ü bili?sel yap?n?n teorik beklentilerle uyumunu (örne?in, frontal lob i?leviyle korelasyonu) ve di?er standart nöropsikolojik araçlarla olan ili?kisini inceleyerek kan?tlan?r.

Güvenirlik

Orijinal kaynak verilerinde detayl? güvenirlik istatistikleri (örne?in, test-tekrar test korelasyonu veya puanlay?c?lar aras? güvenilirlik) belirtilmemi?tir. Ancak tezin ba?l???, kullan?lan test bataryas? için **güvenilirlik** çal??malar?n?n Türk çocuklar? üzerinde gerçekle?tirildi?ini aç?kça göstermektedir.

Sözel Ak?c?l?k Testi gibi performans testlerinde güvenilirlik, puanlama tutarl?l??? ve zaman içinde ölçüm sonuçlar?n?n istikrar? aç?s?ndan önemlidir. Uyarlama sürecinde, testin Türk kültüründeki dilsel nüanslara ra?men kararl? sonuçlar üretip üretmedi?i de?erlendirilmi? olmal?d?r.

Faktör Analizi

Merve Bayer'in 2013 tarihli tez çal??mas? kapsam?nda Sözel Ak?c?l?k Testi'ne ili?kin spesifik bir faktör analizi sonucu kaynakta sunulmam??t?r. Sözel ak?c?l?k testleri, genellikle tek bir genel sözel üretim kapasitesini temsil eden bir faktör yap?s? sergileyebilir veya semantik ve fonemik görevler ayr?ld???nda iki farkl? faktör (kategori tabanl? eri?im ve stratejik harf tabanl? arama) ortaya koyabilir.

Testin di?er yönetici i?lev testleriyle birlikte kullan?lmas?, bu testin bili?sel batarya içindeki özgün yap?s?n? ve di?er dikkat bile?enlerinden ayr??ma derecesini belirlemeye yönelik dolayl? bir yakla??m sunmaktad?r.

Ölçüm Arac?

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation) ve Nöropsikolojik Performans Testi

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Bireysel olarak uygulanan, sözel yan?t gerektiren ve zaman k?s?tlamas? olan standart bir görev.

Mevcut Dil: Türkçe (Merve Bayer'in 2013 uyarlama çal??mas? temel al?nm??t?r).

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Geli?imsel popülasyon).

Ya? Grubu: 8, 9 ve 10 ya? grubu çocuklar.

Popülasyon Detaylar?: ?stanbul Bilim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yap?lan yüksek lisans tezi kapsam?nda yer alan Türk çocuklar?.

Test Metodolojisi: Uygulay?c? taraf?ndan belirlenen bir süre (genellikle 60 saniye) zarf?nda, kat?l?mc?dan belirli bir kategoriye (örne?in, meyveler) veya belirli bir harfe (örne?in, K harfi) ait mümkün oldu?unca çok kelime üretmesi istenir.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel De?erlendirme, Nöropsikoloji, Sözel Ak?c?l?k, Okul Ça?? Çocuklar?, Geçerlilik, Güvenilirlik, Merve Bayer, Yönetici ??levler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Bilim Üniversitesi (Tezin gerçekle?tirildi?i kurum).

?zinler ve Ücret ve Test Y?l?

Bu testin Türkçeye uyarlanmas? ve geçerlilik/güvenilirlik çal??malar?n?n yap?ld??? y?l **2013**'tür. Testin orijinal versiyonunun kullan?m? telif hakk? ve lisanslama gerektirebilir. Bu çal??ma, akademik bir ara?t?rma (yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi) kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Testin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sozel-akicilik-testi-toad.pdf

Referanslar

Bayer, M. (2013). *Yönetici karma??k dikkat i?levlerini de?erlendiren testlerin 8, 9 ve 10 ya? grubu Türk çocuklar?nda güvenilirlik ve geçerlilik çal??malar?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi), ?stanbul Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sözel Ak?c?l?k Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynak içeri?inde Sözel Ak?c?l?k Testi'nin spesifik maddeleri, uygulama kategorileri (semantik veya fonemik) veya yönergeleri listelenmemi?tir. Bu test, standardize edilmi? nöropsikolojik uygulama prosedürleri kullan?larak gerçekle?tirilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM